LEDČICKÉ NOVINKY

OBECNÍ ÚŘAD LEDČICE

VIII. ročník, říjen 2007

Vážení a milí spoluobčané,

letos jsme byli jako obec stoprocentně úspěšní v kladně vyřízených žádostech o dotace, kterých bylo podáno celkem sedm. Ministerstvo zemědělství ČR a Fond životního prostředí Středočeského kraje pomohou financovat kanalizaci v obci částkou ve výši 25, 224 milionů Kč. Její celková hodnota bude více než 40 milionů. Z prostředků Krajského úřadu Středočeského kraje Ledčice získaly 121 tisíc korun na rekonstrukci školní kuchyně a jídelny v duchu evropských norem.

Ministerstvo pro místní rozvoj „Program obnovy venkova" bude dotovat 400 tisíci Kč obnovu kulturní památky – secesní dům čp. 15 a 300 tisíci Kč obnovu bývalé polní cesty k památné hoře Říp s naučnou stezkou, jejíž první etapa právě započala.Totéž ministerstvo odsouhlasilo dalších 1,36 milionu na rozvoj infrastruktury v Ledčicích – zasíťování místních stavebních pozemků.

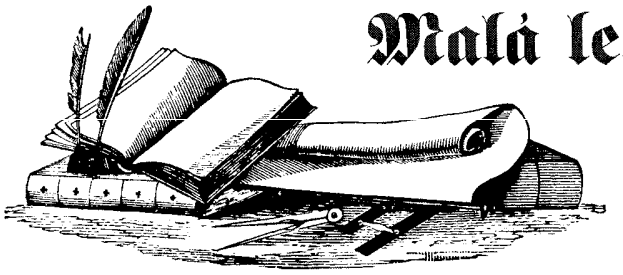
Ministerstvo kultury přispělo 100 tisíci na obnovu kulturní památky chráněné státem – domu čp.15.
Celkem tedy obec Ledčice získala 27,505 milionů korun do svého rozpočtu. Ten je minimálně pětkrát nižší než dotace, které do rozpočtu byly získány. Z tohoto úspěchu máme jistě všichni dobrý pocit.

Snad právě proto mě mrzí často nevybíravá kritika vznesená některými našimi spoluobčany, která se týká doprovodných jevů a okolností stavebního ruchu v oblasti od Dolánek po náves. V tomto počasí a frekvenci prací zkrátka není možné, abychom si neumazali podrážky bot, nebo abychom mohli se svými auty parkovat tam, kde jsme byli zvyklí.

Neobstojí ani námitky, že v Černoučku mají kanalizaci ZADARMO. Tomu snad nikdo soudný nemůže věřit! Snad tam obec přispěla majitelům nemovitostí více, nevím. Ale vím (a vy všichni jistě také), že žijí podstatně „levněji" – nefinancují provoz školy a také společenský a kulturní život je s ledčickým nesrovnatelný. Srovnejme si proto své „hodnoty". Je na každém z nás, jak projeví svou toleranci, pochopení a trpělivost pro stávající situaci. Víme všichni, že jsme v posledních letech přežili stavbu vodovodu, dálnice i plynovodu a že vlastně (protože jak známo, čas neuvěřitelně letí) co nevidět skončí i výstavba kanalizace. Až bude hotova, každému majiteli nemovitosti zase o něco stoupne její hodnota a vzroste také v dalším směru „vybavenost" Ledčic a tím i jejich lukrativnost. Pak nás čekají takové „lahůdky", jako je výstavba nového dětského hřiště a komunikace. Zkrátka pořád budeme mít co dělat, aby naše obec byla co nejkrásnější a nám všem aby se v ní co nejdůstojněji a nejlépe žilo.

Jiřina Michovská

Malá ledčická kronika

V této části roku oslavili, nebo oslaví, někteří naši spoluobčané svá významná životní jubilea. Popřejme jim všichni hodně zdraví, klidu, pohody a osobního štěstí i do dalších let.

50 let Salač Antonín čp. 37
Volf Jan čp. 200
Michovská Jiřina čp. 113
Černá Jana čp. 151

55 let Hricová Dagmar čp. 160
Došek Václav čp. 129
Klementová Vladimíra čp. 89

65 let Jindřich Pavel čp. 61
Jindřichová Anna čp. 61
Šatalík František čp. 85
Postránecký Miroslav čp. 186
Nešpor Karel čp. 100
Mládek Stanislav čp. 108

70 let Sypecký Václav čp. 128

75 let Klatovský Zdeněk čp. 213
Vobořil Jiří čp. 178

80 let Bušilová Růžena čp. 48
Bubeníčková Jaroslava čp. 208

81 let Justová Hedvika čp. 33
Králová Božena čp. 131

82 let Nedvědová Marie čp. 36
Král Antonín čp. 117

83 let Miler Josef čp. 202
Král Jaroslav čp. 167
Zemanová Anna čp. 60

89 let Král Josef čp. 224
92 let Plicková Růžena čp. 135
93 let Košťál František čp. 172

Zlatá svatba manželů Milerových

Václav a Růžena Milerovi z čp. 96
oslavili padesát let společného života.
Přejeme jim i do dalších let
jen dobré a nejlepší.

Podle „zákona“ by jubilea neměla být zpřístupňována veřejnosti. Protože jsme malá obec a každý každého zná, tradici „poblahopřání“ k životnímu jubileu našich občanů zachováváme. Přesto: nepřeje-li si někdo výslovně zveřejnění svého jména, nechť to oznámí na obecním úřadě. Samozřejmě bude jeho přání splněno.

Věříme, že všechny ledčické patrioty potěší následující slova:

„Dostal jsem do rukou mimořádné vydání Ledčických novinek a po přečtení mi nezbývá, než Vám poblahopřát k vynikající práci. Povedlo se Vám všechny údaje pospojovat k sobě tak, že číslo je maximálně zajímavé a čtivé. Trošku Vám závidím možnost barevného tisku; vidím, že stačí jen málo, třeba jediný barevný obrázek a svátečně laděné číslo vizuálně povýší o řád. Přeji mnoho dalších úspěchů.

Jaroslav Marsa, kronikář, Spomyšl“

„Vážení vlastenci v Ledčicích,
děkuji za mimořádný výtisk obecního zpravodaje Ledčické novinky, věnovaný 110. výročí Podporovacího a vzdělávacího spolku ŘÍP, který založili Vaši uvědomělí, prozíraví a vlastenecky zanícení předkové. Jejich bohulibá činnost po celá desetiletí svým duchovním přesahem až do 21. století je dokladem hodnot, které jsou nadčasové. Složité problémy současné Evropy a světa lze řešit pouze v rámci humanitní demokracie, jakou měl na mysli náš veliký myslitel a první prezident Tomáš Garrigue Masaryk, a jejíž zárodky jsou právě v takových občanských spolcích v našich obcích, jakým je spolek Říp v Ledčicích.
Blahopřeji všem, kteří se na jeho činnosti ještě dnes podílejí, blahopřeji obci, která jeho aktivity vítá a podporuje a blahopřeji i ostatním občanům obce, že mají mezi sebou jednotlivce, kteří jdou příkladem, a neptají se, co udělala obec pro ně, ale naopak snaží se přispět pro povznesení obce co nejvíce sami.

Miroslav Sígl“

Cedulka na popelnici je problém?

V diskusním fóru na internetových stránkách Ledčic jsem se dočetla o jednom problému. Není mým záměrem reagovat na invektivy směrované k naší obci a jejím občanům formulacemi tipu *„života v době kamenné“* či *„poklepání na čelo, kde to vlastně žiješ?“*
Rodiče mě vždy učili: *“Můžeš říct všechno, co si myslíš, a co chceš. Ale ten tón! Ten tón!“*

Stručně tedy k jádru věci: jednomu, dvěma, třem (?) ledčickým občanům, skutečně neznám jejich přesný počet, činí problém zasunout dvakrát do měsíce (v zimě pravděpodobně čtyřikrát, to podle frekvence odvozu) kartičku s číslem nemovitosti do víka popelnice. A když lístky „dojdou“, stavět se pro další na OÚ. Ztrácí tím prý čas. (I když napsat sáhodlouhé „mejly“ taky něco minut zabere, ale to je jen na okraj).

Jedna cedulka neprozradí prakticky nic. Ale počet lístečků odevzdaných z jednotlivých domácností v průběhu jednoho roku už ano. Samozřejmě, že se přesné množství vytříděného odpadu (počet PET lahví apod.) nezjistí, ale porovnáme-li domácnosti o stejném počtu osob, pak se dozvíme hodně. Jestliže totiž na příklad v rodině žije pět členů a počet jejich odvezených popelnic několikanásobně převyšuje množství vyvezených nádob z obdobné domácnosti, je zcela jasné, kde se odpad netřídí. Domnívám se, ba, jsem si zcela jistá, že ledčičtí občané jsou natolik praktičtí a inteligentní, že nevystavují k odvozu popelnice poloprázdné nebo docela prázdné. Obec, jako jedna z mála v okolí, má systém odvozu odpadu na dobré úrovni, a je zde už od roku 1999 (!) v provozu sběrný dvůr pro objemný a ostatní odpad.

Smyslem zákona, který upravuje a řeší nakládání se všemi druhy odpadu, je, aby lidé vytřídili z domovního odpadu co nejvíce složek, které se pak dají dále zpracovávat. Jen tak je životní prostředí zatěžováno co nejméně. Také Obecně závazná vyhláška obce Ledčice říká, co mají občané s odpadem dělat. V paušálu, který zaplatí každý zde trvale přihlášený občan, je započítán nejen odvoz domovního odpadu v popelnicích, ale také odvoz nebezpečného odpadu, tříděného odpadu a uložení objemného odpadu do sběrného dvora. I zde, samozřejmě, je vedena přesná evidence. Jenom jedna z výše vyjmenovaných „kategorií“ je registrována právě těmi „nešťastnými“ cedulkami. Jejich odevzdaný počet naprosto korektně a spolehlivě určí také počet odvezených popelnic. Lehce a bez problémů je kontrolována i svozová firma. Už z tohoto důvodu se zatím nikdy nestalo, že by obecnímu úřadu účtovala to, co neodvezla. V opačném případě by se tak lehce mohlo dít.

Tím vším jsou chráněny „kapsy“ nás všech, tedy i výdaje nespokojenců. Ono by totiž nebylo nic jednoduššího, než nastavit výši paušálu tak, jako v některých okolních obcích. Tedy na maximum za osobu a rok a zrušit evidenci lístků. A to se obecnímu zastupitelstvu zatím příčí, neboť ne každý má stejné finanční možnosti, jako stěžovatelé.

Třídění odpadů je dnes v civilizovaných zemích naprostou samozřejmostí. Dříve se všechno naházelo na jednu hromadu (třeba na pokraji lesa či někde u vody) a nikoho to netrápilo. Teď ale konečně přišla doba, že se každý (netrpí-li chorobnou lhostejností a je-li loajální k místu, ve kterém žije) snaží o aktivní pomoc při zlepšování společného životního prostředí. A počátek všeho je právě u těch popelnic a příslušných kontejnerů.

Všechno jednou zhodnotí čas. V ledčickém případě jsme se způsobem nakládání s domovním odpadem obstáli. Jinak by ho totiž nekopírovaly i vesnice daleko za hranicemi Středočeského kraje.

Věřím, ba jsem naprosto přesvědčena, že ti, kdo mají problém s lístečky u popelnic, budou mít určitě velikou radost alespoň z toho, že Češi vytřídili nejvíc odpadu v Evropské unii (69% nás odpad opravdu třídí)! Doufám, že svou nezanedbatelnou měrou přispěli i oni. Díky jim za to.

Víte, že …

- v roce 1867 byla rakouská říše rozdělena na dvě části: Rakousko (kam patřily i české země) a Uhersko. Obě části Rakouska – Uherska měly stejného panovníka (Františka Josefa I.), společné vojsko, stejnou zahraniční politiku a společné peníze. Obyvatelstvo českých zemí patřilo k nejvzdělanějším a zdejší ekonomika k nejvyspělejší v říši.
- už 75 let, jak vypráví pan František Košťál, používají ledčičtí fotbalisté na svém dresu žlutou barvu. V roce 1932 jim „Čefka“ (český amatérský fotbalový klub) v Praze věnoval žlutá trika. Od té doby se našim fotbalistům také říká „housátka“.
- v roce 1937 byla dokončena stavba rodinného domu pana učitele Velímského. Původní dům musel ustoupit rozšíření silnice na Černouček. Stejně jako bývalá hospoda „Na peci“ a další nemovitosti, které v tomto místě stály.
- 28.11.1997 byla po kolaudačním řízení uvedena do provozu přístavba budovy obecního úřadu v Ledčicích (sociální zařízení, kuchyňka...)
- 27.10.2002, před pěti lety byl vyňat z „těla Řípu“ základní kámen na stavbu Sazka arény v Praze (slavnostní otevření „chrámu zasvěceného hrám“ bylo 27.3.2007). Z Řípu pochází také základní kámen na nový chirurgický pavilón Podřipské nemocnice v Roudnici nad Labem, slavnostně přivezený 15.10.2006

- v roce 2007 se několik ledčických domů dočkalo zasloužených oprav fasád, střech, oken, předzahrádek, oplocení, a podobně. Přesto je těchto kvalitativních změn oproti jiným obcím, z nichž mnohé opravdu „prokoukly“, poměrně málo. Těm majitelům nemovitostí, kteří by chtěli svá obydlí zvelebit, nabízí OÚ pomoc formou půjčky z FOROB.
- firma Bralep složila na účet obce 50 tisíc korun, které budou využity na výstavbu dětského hřiště pro ledčickou „drobotinu“. Dalších 50 tisíc přibude do konce tohoto kalendářního roku. Snad brzy už si budou moci naši nejmenší hrát na místě vybaveném odpovídajícím způsobem „unijním“ požadavkům a bezpečnostním předpisům.
- knihovna K.H.Máchy v Litoměřicích zajišťuje servis pro digitalizaci knižního fondu v naší ledčické knihovně. Převedení za pomoci programu CLAVIUS provádí paní Andrea Derynková. Její mzdu v rámci vytvořeného společensky účelného pracovního místa hradí Úřad práce. Na náš knižní fond se můžete už dnes podívat „z tepla domova“ na adrese http://ledcice.knihovny.net/katalog
- Z Ledčic jezdí denně ve 12,20 hodin z návsi autobus do Roudnice a v 7 hodin ráno do Kralup n.V.
- v roce 2007 byl ptákem roku vyhlášen LUSCINIA MEGARTHYNCHOS, neboli slavík obecný, všeobecně pokládaný za nejlepšího pěvce. Velký je asi jako vrabec, zbarvený je dohněda. Intenzita jeho zpěvu je tak silná a emociální, že vstoupila i do literatury. *„... svou píseň růži slavík pěl...*
- byl upraven a rozšířen web ledčické školy, o čemž se můžete přesvědčit na www.ledcice.cz/skola
- každý ledčický stavební pozemek musí mít podle Územního plánu nejméně 800 m2, budované nemovitosti musí dodržovat venkovský urbanistický styl se sedlovou střechou a neagresivní barevností.
- 18. září je svátek svatého Josefa Kopertinského, který je patronem škol. Umí dát duši pohodu a dobrou náladu, ale zajistit dobré vysvědčení nedokáže. Takže, děti, čiňte se. Ani svatý vám nepomůže.

- téměř celé 18. století začínal školní rok 3. listopadu a končil 20. září. Do letních měsíců byly prázdniny (vakace) přesunuty teprve roku 1784.
- před 85 lety, 4. listopadu 1922, archeolog Carter objevil v Údolí králů v egyptském Luxoru hrob faraóna Tutanchamóna. Zmiňovaly se o něm také ledčické děti ve své práci, se kterou předčasem vyhrály celonárodní soutěž.

- v knihovně si můžete půjčit knihu vzpomínek „Z Čech do Vídně“ od českého kováře tovaryše, ledčického rodáka, Josefa Pšeničky (1854 – 1941). Ve své autobiografii psané svérázným pravopisem Josef Pšenička vypráví o svém dětství i učebních letech v Ledčicích, o životních radostech, tragédiích a počátcích úspěchu v cizině. Kniha je doplněna o několik dobových fotografií. Více v některém z dalších vydání Ledčických novinek. Bude také tématem při setkání Senior klubu.
- 4. 11. 1037 byl zavražděn český kníže Jaromír patrně některým členem podřipského rodů Vršovců. Kníže Břetislav prý za to odsoudil Vršovce Kochana ke strašné smrti: „*nejprve mu dal nos uřezati, oči vyloupati, do vody vhoditi, ale neutopiti, potom mu pupek rozkázal vyřezati, přibíti k sloupu a okolo tak dlouho voditi, až z něj všecka střeva budou vytažena*“. Jednomu příslušníku rodu Vršovců, Mutinovi, podle nedoložených zpráv v minulosti patřily i Ledčice.
- před 795 lety, 25. září roku 1212, vydal císař Friedrich II. českému králi Přemyslu Otakaru II. Zlatou bulu sicilskou, která se stala nejdůležitějším státoprávním dokumentem středověku. Potvrzovala svrchovanost a nedělitelnost českého státu a stvrzovala dědičný královský titul.
- 5. října roku 1842 byla v Plzni zahájena výroba piva v novém měšťanském pivovaru.
- 15. října roku 1917 francouzské exekuční komando zastřelilo nizozemskou tanečnici Matu Hari, nejslavnější ženu v dějinách špionáže.
- 4. října roku 1957 ve 20 hodin 28 minut a 34 vteřin SEČ vzlétla na oběžnou dráhu první umělá družice Země Sputnik 1. Družice tvaru koule o průměru 58 centimetrů a váze téměř 84 kilogramů létala až 900 kilometrů nad povrchem Země. Zeměkouli obletěla za 1 hodinu a 35 minut.
- 9. listopadu r. 1877 zemřel spisovatel a autor libreta opery Prodaná nevěsta a dalších, Karel Sabina. Byl souzen na příklad za „májové spiknutí r. 1848“. Později byl označen za zrádce národa. Psali jsme o něm v Novinkách v souvislosti s listinou, na níž byla sepsána jeho řeč, kterou pronesl v roce 1868 na řipském táboru lidu a která byla zazděna v Ledčicích ve sloupku vrat u čp. 1.

„Ciprovna“ čp.1 před demolicí v roce 2001

Aktualitky

Senior klub

Naše obec si vytkla cíl, postarat se čas od času o aktivity našich dříve narozených ledčických občanů. Účelem je pohodové a příjemné setkávání u malého občerstvení s nějakou tou zábavou či malým „poučením“. Toho se seniorům dostává formou besed, přednášek a vyprávění. Vzpomeňme třeba spolupráce s Regionálním muzeem v Mělníku, díky níž se mohli seznámit např. s archeologickými výzkumy v našem regionu, se životem knížete Václava, s řadou podřipských lidových tradic nebo s dalekou Indií. Také v dohledné době jsou přichystány jistě zajímavé činnosti. Zmíníme alespoň návštěvu muzea v Kralupech nad Vltavou a „vánoce nanečisto.“ Věříme, že naši starší spoluobčané se, ostatně jako kdykoliv před tím, aktivně zúčastní zájezdu do Polska, příprav ledčické vánoční výstavy, či dalších kulturních aktivit. Jen tak bude náplň jejich dnů pestřejší a radostnější.

Vzniká ledčický KUK

S potěšením oznamujeme všem zájemcům o aktivní trávení volného času, že v naší obci bude založen „kumštovní klub“ (KUK). Chcete-li se naučit nejrůznější výtvarné techniky a chcete-li pomoci vlastní fantazií a šikovností svých rukou při přípravě vánoční výstavy, je právě pro vás klub tím správným místem. Scházet se budeme v nové klubovně ve škole, nebo na bývalé poště na evangelické faře.

Seznámíme se s keramikou, malováním na skle, budeme zpracovávat slané a vizovické těsto, čeká nás vystřihování z papíru a mnohé další. Pohlaví ani věk není určen. Kdo chce, ať přijde. Stačí jen sledovat hlášení místního rozhlasu, které určí datum, hodinu a místo setkání.

Na slovíčko s P. Markem Miškovským

Dnes si budeme povídat s P. Ing. Mgr. Markem Miškovským, mladým farářem, který od roku 2005 plní funkci duchovního správce roudnické římskokatolické farnosti, kam přináleží celé Podřipsko, ale také mnohé kostely Mělnicka. Pan farář Miškovský působí jako klidný, vyrovnaný a oduševnělý člověk. A co hlavně, nevyhýbá se odpovědím na jakoukoliv otázku. Netlačí mě do pozice poslušné ovečky, ani neusiluje o to, abych přešla na „víru pravou“. Nechává mi prostor i čas na názor, omyl i pravdu. Jako osoba ne právě spirituálního založení jsem ráda. Zároveň říkám, že si jej hluboce vážím. Tohle není zaslepený „pánbíčkář“ středověkého ražení, ale moderní vzdělaný člověk v kněžském šatě, vstřícný každé diskuzi.

Jak Vás mám oslovovat: pane faráři, velebnosti, pane pátere, ctihodnosti, pane kaplane...? Jaký vlastně nesete „titul“? A’propos, co si píšete do rubriky „povolání“?

Všechny tituly mají své – minimálně historické – odůvodnění a jistou tradici. Titul farář je označení úřadu (spravuje farnost), kněz znamená duchovní hodnost. Ostatně právě „duchovní“ je to, co si píši do rubriky „povolání“. K oslovování bych řekl slovy jednoho faráře (mého bývalého šéfa): „Oslovujte si mě, jak je Vám libo, jen titulu „Otče všemohoucí“ a „Svatý otče“ (resp. Vaše svatosti) nepoužívejte. Ten první bych s dovolením přenechal Pánu Bohu a ten druhý papeži.“

Tuším, že nepracujete jako my, obyčejní smrtelníci, od – do. Určitě jste přes den v jednom kole – bohoslužby, svatby, křty, návštěvy u starých a nemocných, pohřby, vyučování náboženství, správa farnosti a kdo ví, co ještě. Necítíte někdy potřebu být sám? Jak se vlastně baví kněz, když má „volno“. A máte vůbec někdy klasickou dovolenou? Jak naopak překonáváte chvíle samoty?

Nepovažuji se za neobyčejného smrtelníka. Jen rozsah mých povinností je trochu jiný a může se zdát, že větší. Převážně pracuji s lidmi, a tak jsou chvíle, kdy vyhledávám ticho. To ale neznamená, že jsem v něm sám. Nejčastěji tyto chvíle trávím v kapli před svatostánkem, kde jsem před Bohem a spolu s Bohem. Samotou netrpím. A dovolenou mám jako každý zaměstnaný člověk 20 dnů v roce. Většinou během ní sportuji a doháním to, co se nakupilo během času, nebo to, na co potřebuji klid a více času. Snažím se uplatňovat zásadu, kterou

říkal jeden moudrý svatý kněz: „Dovolená? To neznamená volno, ale pouze změnu činnosti.“ Od Boha jsme každý dostali jako největší dar čas – o kterém nikdo z nás neví kolik ho má – a ten máme dobře využít. Na tyto otázky odpovídám z dovolené, kterou trávím na poutním místě Torreciudad ve Španělsku.

Co je pro vaši práci největší motivací či výzvou? Mnozí kněží prý touží po misiích kdesi ve vzdálených zemích. Není mravní úpadek dnešní společnosti také takovou příležitostí pro „misijní působení“, byť ve střední Evropě?

To jste řekla velice přesně. Touha po misiích – česky po „poslání“ (řecky apostoló = posílám, tedy touha po apoštolátě) je tím, co stále přitahuje. V případě kněze je to touha celým svým konáním předat to, co sám poznal a zažívá: Život má smysl a naplnění v konání dobra – v lásce. A protože Bůh je Láska, a ta se nám ukázala viditelně v Ježíši Kristu, jak říká Jan – současník a nejbližší z Ježíšových přátel, každý kněz se snaží co nejvíce lidem ukázat tuto skutečnost – zvěstovat Krista, stát se apoštolem.

V Česku, jak je patrné z téměř prázdných kostelů i odborných průzkumů (73% nevěřících), je víra lidí v Boha vlažná. Co je toho příčnou? A co s tím? Je vůbec možná změna?

Příčin praktické nevíry v naší zemi je jistě více – a lámou si s tím hlavu lidé učení z různých oborů. Moje zkušenost ale je, že to není úplně tak, jak ukazují průzkumy. Když jsem v jiné evropské zemi, většinou se svých kolegů-kněží ptám, jaká je situace u nich. Zjišťuji pak, že ač to vypadá pokaždé trochu jinak, lidé jsou v zásadě stejní. Je jasné, že „něco“ je nad námi a toto „něco“ nazýváme Bůh. Boha vnímá každý jinak intenzivně. V závislosti na stupni poznání a toho, jak vážně Boha bere, pak vypadá náš praktický život. Jediný rozdíl je, že v žádné jiné zemi, byť by stupeň vnímání Boha byl u člověka na úrovni kreslených seriálů pro děti, nikoho nenapadne tvrdit, že Bůh není, nebo sebe označit za ateistu. To by byl blázen. Domyšleno do důsledků by se totiž nakonec stal sám sobě bohem, a to by – při vší lidské velikosti – byl nízký ideál a smutný cíl.

V našem (českém) myšlení je v praxi víra v Boha automaticky chápána jako identifikace s církví, což nemusí být totéž. Z toho plyne rozšířené sebeoznačení: „nevěřící“. A tak si myslím, že máme u nás do jisté míry velkou šanci oslovit lidi. V duchovním vakuu se totiž žít nedá a hlad po smyslu života je velký. Spolu s uspokojováním hmotných potřeb, které člověka nemohou naplnit a nenaplňují, tento hlad roste.

Pamatujete si ten okamžik, kdy jste se rozhodl „sloužit Bohu“? Co k tomu přivede technicky vzdělaného člověka?

Sloužit Bohu je, jak je možné se dočíst v každém katechismu, vlastním úkolem a smyslem života každého člověka zde na zemi. Způsob „jak“, se ale liší. Najít své místo ve světě – a tak i způsob jak konkrétně sloužit Bohu, je jedním z největších a nejdobrodružnějších úkolů, který má před sebou každý člověk. Proto nemějme strach pouštět se odvážně do hledání pravdy o sobě, o světě a o Bohu. Je jasné, že najít své místo, je prvořadým úkolem mladých. Tak jsem se začal ptát jednoho dne i já, a postupně, jak jsem se modlil, jsem začal vidět, že moje místo bude nejspíš jinde, než jsem si do té doby myslel. Můj boj o to, zda budu dál dělat to, co chci já, nebo poslechnu hlas, který mě volá, abych svůj život prožil ve službě jinde a jinak, trval asi čtvrt roku. Potom jsem rozumě „kapituloval“ před silnějším – před Bohem. To bylo před jedenácti lety a nelituji toho.

Jak se studuje v semináři? Jsou nutné „přijímačky“? Také se tam známkuje, zkouší, a podobně?

Když se mladý člověk rozhodne stát knězem (římsko-katolickým), nejprve mluví se svým biskupem (zodpovědný a představený území diecéze). Ten ho přijímá do semináře. Seminář je kolej, kde probíhá duchovní formace a šestiletý pobyt v něm je časem rozlišení povolání. K tomu pomáhají i představení semináře. Kromě pobytu v semináři je součástí přípravy studium teologie. Seminaristé studují na univerzitě a své studium zakončují jako všichni studenti státními zkouškami a diplomovou prací. Absolutorium teologické fakulty, doporučení ze semináře a rozhodnutí pro službu – povolání ke kněžství, které trvá, je předpokladem k tomu, aby se mohl někdo stát knězem.

Jak se mění svět, mění se jistě i „hříchy“, s nimiž věřící přicházejí ke zpovědi. Vím, že můžete mluvit jen obecně, neboť jste vázán zpovědním tajemstvím, které prý znamená víc než pozemské zákony. Přesto. Co nejvíce trápí naše současníky? A nestravují vás přeci jenom psychicky osudy lidí, většinou dosti komplikované?

Jako každý člověk (a v tom myslím si, se nemýlím) se nerad zpovídám. Je nepříjemné vyznávat se ze svých hříchů. Cítím se zahanben. Přesto chodím ke zpovědi pravidelně. Ne pro potěšení, ale proto, že potřebuji smíření a odpuštění. Jako mladému klukovi mi velmi pomohla slova jednoho kněze, který, když jsme diskutovali na téma „mé originální hříchy“, se zasmál a pravil: „Žádné strachy. Nemysli si, že mě něčím ve zpovědnici překvapíš. Hříchů je v zásadě pět a pořád se opakují. Zlo totiž nedokáže být originální.“ A to mohu potvrdit. Jako se nemění člověk (na rozdíl od světa), tak se nemění ani hříchy. Hřích je vědomé a dobrovolné rozhodnutí se pro zlo. Člověk má svobodu a rozum (poznání).Hřích je tak ve své podstatě hloupý a pořád stejný projev zneužití vlastní svobody. Jako poučení bych si dovolil doporučit přečíst 2. a 3. kapitolu první knihy Bible (1. knihy Mojžíšovy), kde je popsána psychologie hříchu. Co trápí dnešního člověka? Život v neupřímnosti, lži a přetvářce, pýcha a sobecká sebestřednost, nezřízené touhy po všem možném… Když pak vezmeme ostatní hříchy, vidíme, že nějak vycházejí z těchto. Co mají všechny společné je důsledek: osamocenost, vnitřní nespokojenost, smutek. Aby se člověk těchto důsledků zbavil, aby se se zlem rozešel a dosáhl odpuštění, potřebuje Boha – přichází ke zpovědi. Byť by byl hřích sebetěžší, milosrdenství Boží je větší. Já jako kněz jsem prostředníkem tohoto velkého Božího daru. A potom taková dobrá svatá zpověď – to je radost. Nejen pro toho, kdo se zpovídá, ale je i jednou z velkých radostí kněze.

Jak v představě kněze vypadá Bůh? A peklo?
Znovu budu opakovat se sv. Janem: Bůh je Láska. A jak vypadá tato láska? Chtít dobro pro druhého a prožívat harmonii pravdy, dobra a krásy. To je každodenní boj, který nevede jenom kněz, ale musí ho vést každý člověk. Křesťan má výhodu, že poslední důvod k této snaze není nějaké pozemské – a tudíž konečné dobro, ale sám nekonečný Bůh. V něm může naše láska růst ad infinitum – do nekonečna – do Boha. Peklo se pak – pod zorným úhlem věčnosti – dá logicky definovat jako vše, co není Bůh. Jinak řečeno: sebekrásnější, dokonalejší a příjemnější věc, činnost, či bytost, která by v naší přítomnosti trvala věčně, by se proto, že není absolutní, dokonalá, nekonečná, – protože není sám Bůh – nutně stala nesnesitelnou, stala by se trýzní, peklem. Stručně řečeno: peklo je věčný stav beznaděje a zoufalství. Předchuť nebe i pekla je možné zakoušet už zde na zemi.
Vím, že neodmítáte vymoženosti moderního světa. Vždyť i teď spolu komunikujeme pomocí internetu. Je to úžasná záležitost, schopná zasáhnout velmi širokou škálu lidí. Využíváte možností internetu i ve své duchovní práci?
Když se zamýšlím, kdy jsem psal někomu naposledy lidský (tj. ručně psaný) dopis, nemohu si vzpomenout. Píši dopisy v počítači, posílám a přijímám je elektronickou poštou. Žijeme v době komunikace a informací. To je skutečnost. Technika je zde, ale sama o sobě neumí rozlišit. Je tak šancí a výzvou. Na nás záleží, zda ji použijeme k dobru, nebo aby škodila. (Vzpomenu-li na Hirošimu, nebo Dvojčata v New Yorku, napadá mě, zda jsme pro technické možnosti, které máme v rukou, dostatečně dospělí – zodpovědní a mravně na výši.) Stejně vnímám i možnosti internetu. Je v něm dostupné poznání, nádherná díla, informace všeho druhu i hrubosti, násilí a pornografie nejtěžšího kalibru. To vše jedním kliknutím doma v obýváku. Internet za nás ale neudělá volbu, k čemu ho použijete a neřekne vám, co je dobré a co zlé, co je důležité a co je nedůležité. A tak i nadále zůstane úkolem lidí – rodičů, učitelů a vychovatelů - formovat a učit generace rozlišovat a dělat zodpovědná (to jest svobodná) zásadní rozhodnutí pro to, co je podstatné a správné, pro dobro.
Jaká kniha vám právě leží na nočním stolku? A co říkáte „Šifře Mistra Leonarda“? Nemyslíte si, že kolem ní církev udělala zbytečný rozruch a tím jí vlastně „zápornou reklamou“ pomohla? Vždyť je to skvěle napsaná knížka, která si nehraje na literaturu faktu, nic netvrdí, jen pomocí autorské licence zobrazuje možné. Proč se duchovní stejně razantně neozvali třeba na „Jméno růže“ Umberta Eca, který využívá obdobných reálií?
Čtu knížku Jana Čepa *Dojmy z Anglie* a vedle mi leží kniha *Teologie těla* od Jana Pavla II. Ta první je krásně oddechová, druhou se postupně prokousávám už delší dobu. O „Šifře“ toho bylo napsáno mnoho. Četl jsem ji a mohu říci, že literárně je podprůměrná, ale čte se jedním dechem. Ten, kdo zná křesťanství, může opravdu jen kroutit hlavou, jak autor mistrně, s dojmem vědeckosti, fabuluje historii, místa a texty. Není knihou science-fiction, ale historic-fiction, které se dotýká samotných základů křesťanství a převrací je. Reakce je pro mne tak pochopitelná, protože se dotýká Krista – Bohočlověka, na němž stojí křesťanské zjevení. A zde jakákoli mystifikace znamená podkopávání (a také znevážení) toho, co je nám křesťanům svaté. V tom je zásadní rozdíl mezi „Šifrou“ a „Jménem růže.“ Ve spojení s tím, že pro nemalou část lidí je to informace první (a ne každý si pravdivé informace vyhledá – třeba na internetu), dostáváme se k vytváření nepravdivých mýtů. Jak potom s nimi bojujeme, známe z historických románů A. Jiráska, které vytrvalým čtením vytvořily z temna občanské války dobu slávy a obráceně.
Která část liturgického roku je vám nejbližší, která je pro vás tou opravdu nejduchovnější?
Advent – doba přípravy na Vánoce. Ač je to pro dnešní svět pro hluk a nákupní šílenství doba asi nejztracenější, prožívám ji s tichou radostí. Proto, že očekávám zrození betlémského Dítěte, že Bůh nezapomíná na ty, kteří Ho chtějí slyšet… A také proto, že mohu zpívat naše Staročeské roráty – písně převážně ze 16. století, které ve světě nemají obdoby – ve kterých na chorální, nebo staročeský písňový nápěv naši předkové nádherně vyzpívali očekávání příchodu Mesiáše.
U nás na Podřipsku a Mělnicku je krásně. Našel jste tu místo, kde je vám opravdu „blaze“?
Mám rád pohled do dálek, a tak mám několik míst, odkud je vidět na všechny strany: na Říp, České středohoří a Házmburk. V dálce pak silueta Bezdězu a na druhou stranu Kladno-Rozdělov s tušením Prahy v oparu za obzorem.
Co si představíte, když se řekne „doma“?
Harmonický domov, který jsem bez svých zásluh dostal od rodičů. S vědomím, že i já mám vytvářet takový domov, je to dnes pro mě Roudnice. Beru své povolání jako misijní poslání, a tak se snažím, tam kde jsem, sžít s lidmi zemí a s její historií. Vždy, když se vracím autem z Prahy, přehoupnu se za Novou Vsí přes horizont a po pravici uvidím ledčický hřbitov a kostel, vím, že jsem už doma.
Stýská se vám po něčem z „civilního“ života?
Marně si lámu hlavu… Jak jsem už řekl, vnímám naši společnost jako hledající, a tak je pro mě radostí, jít si občas večer sednout třeba do hospůdky na pivo a bourat předsudky, že farář je někdo, kdo se neumí normálně bavit. Třeba o fotbale, ale také o Bohu.

Moc Vám děkuji za dnešní slova a těším se na další „povídání.“ Věřím, že dnes jste určitě oslovil mnoho čtenářů Ledčických novinek.

Naučná stezka na Říp

Ledčice žijí myšlenkou na obnovu dávné polní cesty, která odtud kdysi vedla až k památné hoře Říp. Prvotním podnětem byla potřeba najít pozemky ve vlastnictví obce, do nichž by mohlo být uloženo kanalizační potrubí směrem k Mnetěši tak, aby se dalo napojit na tamní stávající vedení do čistírny odpadních vod ve Straškově. Při pátrání v katastrálních mapách bylo nalezeno původní zakreslení cesty, která vzala zasvé při pozemkových úpravách v době kolektivizace. Když už se tedy cesta opět nechala nově vytyčit, přišel nápad, využít revitalizovanou cestu nejen k uložení kanalizačního potrubí, ale také jako turistickou, nebo též cykloturistickou trasu. Shodou náhod se začala v tomtéž období skupina historiků a nadšenců pod vedením Ing. Jiřího Majricha zaobírat oživením historické obchodní Lužické cesty z Pražské kotliny k Baltu, jejíž trasa vedla i ledčickým katastrem. A tak obecní zastupitelstvo naší vesnice dospělo k názoru, že by staronová cesta do Mnetěše mohla suplovat část úseku Lužické cesty (Ledčice – Vražkov), která je dnes součástí silně frekventované komunikace Praha – Teplice.

Protože stále ještě není doceněn význam a atraktivnost bájné hory Říp a okolních vesnic celého Podřipska jako významného návštěvnického fenoménu, byl nakonec celý projekt ještě rozšířen o zřízení naučné stezky s několika zastaveními a doplněn o vysázení aleje 296 stromů podél ní. Tento záměr byl kladně ohodnocen též Ministerstvem pro místní rozvoj, které na akci poskytlo dotaci ve výši 300 tisíc korun.

S přípravnými pracemi již bylo započato. V široké spolupráci obce, školy, knihovny a ledčických občanů jsou postupně shromažďovány materiály k vytvoření informačních panelů při jednotlivých „zastaveních“ na naučné stezce. Ty pak budou návštěvníky tématicky seznamovat se zajímavostmi regionu, jakou jsou místní archeologické výzkumy, přírodní, dějepisné a zeměpisné prvky, literární odkaz Podřipska, významné regionální osobnosti, zemědělství, domácí zvířectvo, cestování dříve a dnes s odkazem na Lužickou cestu, život na venkově od kolébky ke hrobu, místní lidové tradice, odívání, kuchyně, ochrana přírody, ledčický erb a vlajka atd. Školní a předškolní děti už malují krásná místa našeho kraje pod názvem „Cesta k Řípu.“ Ti starší chystají fotografie. Stále ještě se může kdokoliv této kreativní výtvarné aktivity zúčastnit. Finále se uskuteční koncem října.

Začala už také zmiňovaná alejová výsadba téměř tří stovek javorů, lip, dubů, babyk a třešní ptáčnic podél trasy stezky. Dodavatelem a garantem je odborná firma Ing. Pytlouna. Děti společně s dospělými se budou podílet na dokončovacích pracích.

Instalace první informační tabule s turistickou mapou Ledčic a nejbližšího okolí (včetně Řípu) s již vyznačenou trasou nové naučné stezky je limitována prosincem tohoto roku.
V přípravné fázi jsou též průběžné doprovodné sportovní aktivity jako přespolní běh, cykloturistika, výšlap na Říp a podobně.

Jak vidno, ledčická naučná stezka se nachází ve stadiu zrodu. Proto je kdokoliv kdykoliv vítán s novou iniciativou, s podnětným nápadem, ale každý může pomoci i přiložením ruky k dílu či finanční podporou.

Zda se dílo podaří a jak bude uvedeno do života, je teď jen a jen na nás všech. Doufejme, že se k nám návštěvníci budou vracet.

Ledčice se dusí

Vzhledem k nastupujícím klimatickým podmínkám, inverzi a vinou topné sezóny se v naší obci zhoršilo ovzduší. Ostatně jako na mnoha jiných místech této země. Je to tím, že mnoho domácností finančně nedosáhne na vytápění ekologickými palivy - především plynem, elektřinou nebo biomateriály. Ale přesto. Sáhněme si do svědomí. Velká část toho, co je spalováno, zkrátka do kamen a kotlů nepatří. Podle zákona lze pálit pouze uhlí a suché dřevo. Další podmínkou je, že dřevo nesmí být kontaminované, to znamená natřené barvou, lakem, nebo jinak chemicky ošetřené. Proto raději skříň po dědečkovi odvezte do sběrného dvora, dejte do bazaru, nebo si z ní udělejte králíkárnu. Jejím spálením totiž do ovzduší uniknou velmi škodlivé látky.

Také z celobarevných letáků, časopisů a katalogů se hořením uvolňují těžké kovy způsobující vrozené vady a rakovinu. Totéž bylo prokázáno u spalování pneumatik a plastů. Takže ti, kteří tohle všechno naházejí do kamen, nejen že obtěžují své okolí těžko dýchatelným černým mrakem, který se valí z komínů jejich domů, ale zároveň otravují sami sebe, všechny místní děti i dospělé rakovinotvornými dusivými plyny. Ledčičtí pánové, kteří za sebou mají „vojnu“, určitě tuší o co jde, když se na příklad řekne fosgen. A teď si představte, když váš soused tenhle prudce jedovatý plyn vypustí do ovzduší, protože spálil PET lahve či igelit! Stejný problém vznikne, zapálíte-li hromadu mokrého zahradního odpadu, hoření ještě „vylepšíte“ zbytky vyjetého oleje, nebo dokonce benzínem! Věřme, že všechny výše uvedené informace nejsou pro většinu ledčických občanů novinkou. Chce to jenom více opatrnosti a ohleduplnosti a alespoň trochu tak svým zodpovědným konáním ovlivnit kvalitu našeho životního prostředí. Ta skutečná zima je totiž teprve před námi.

Nejdražší stavba v dějinách Ledčic

Dnešní podoba naší vesnice je zásluhou práce mnoha generací, které tu žily před námi. Na nás, současnících, zase je, konečně vyřešit letitý problém Ledčic – vypouštění odpadních vod do povrchové kanalizace a na veřejná prostranství a odkanalizování zdejších nemovitostí. Mnohá místa obce byla často plná nepříjemného hmyzu a živočichů, v létě pak ještě zdrojem zápachu a semeništěm nemocí. Do práce jsme se pustili už před sedmi lety, kdy začal vznikat projekt. Většina majitelů nemovitostí, či jejich rodinní příslušníci, tehdy uzavřeli s Raiffeisen stavební spořitelnou smlouvu o spoření na kanalizaci. Do jednoho roku měli naspořit desetitisíc korun. Hlavním důvodem bylo naspoření určité „hromádky" společných financí, potřebných k zahájení stavby – v tomto případě činí částka po odvinkulování účtů více než 6 miliónů korun. K tomuto výsledku značně přispěly obecní peníze dodané občanům ve výši 20 tisíc na každý účet, ale i státní dotace a úroky. Ti, kdo stavební spoření neuzavřeli, musí, bohužel, uhradit plnou hodnotu připojení na kanalizační řad. Vzhledem k navýšení DPH v roce 2004 se celkově stavba kanalizace prodraží o mnoho miliónů.

Celkem bude kanalizace stát 40 950 589 Kč. Ministerstvo zemědělství ČR a Fond životního prostředí Středočeského kraje pomohou financovat výstavbu kanalizace v Ledčicích 25 milióny a 224 tisíci korunami. Tuto nejdražší stavbu v historii naší obce začala realizovat 1.11.2006 firma ZEPRIS, která zvítězila ve výběrovém řízení. Tato firma je známa tím, že staví nejen inženýrské sítě (vodovody, kanalizace, plynovody), ale i komunikace. Vedením stavby v Ledčicích je pověřen pan Jan Nový, technickým dozorem je Jaroslav Vondráček.

Byla již postavena přečerpávací stanice, výtlak směrem na Mnetěš a stoka na čistírnu odpadních vod ve Straškově. Ta byla dokončena v prosinci 2006 a v lednu tohoto roku už začal její roční zkušební provoz. V současnosti je budován hlavní řad a z něj jsou vyvedeny kanalizační přípojky na hranici obecních pozemků v Dolánkách, za kostelem, v části návsi a u školy. Obyvatele v uvedených částech obce teď čeká napojení jejich nemovitostí na vlastní náklady. V několika místech musí být použito tlakové odkanalizování domu, neboť gravitační tam nelze instalovat. Kolaudace právě probíhající první etapy výstavby kanalizace v naší vesnici musí být, vzhledem ke smlouvám, provedena do konce listopadu 2007, kdy musí být vypořádány dotace krajského úřadu. O své vlastní vůli nesmí majitelé nemovitostí napojit kanalizační přípojku, dokud nebudou zkolaudovány hlavní stoky kanalizace a dokud zástupce budoucího provozovatele a zástupce obce místo připojení neprohlédnou a neschválí.

Pro zajímavost: víte, že první kanalizace vznikaly už ve starověkém Řecku a Římu? Většina tehdejších měst byla vybavena poměrně dokonalou sítí stok, která sváděla odpadní vodu do nejbližší řeky. Pravděpodobně nejznámější kanalizace světa je římská Cloaca maxima. Ve srovnání se starověkými městy byla středověká Evropa zoufale špinavá a nezdravá. Lidé prostě vyhazovali odpadky na ulici. Čištění probíhalo jenom „přírodní cestou". Špínu zkrátka splachoval déšť. Jedovatá voda se pak ale vsakovala do studní. Takže se není co divit, že tehdejší dobu provázely morové a cholerové epidemie, při kterých umíraly tisíce lidí. První kanalizace v Praze se začala stavět teprve v roce 1790.

Světový den stromů

Každoročně mají 20. října svátek všechny stromy světa. Tím naším, českým stromem je lípa. Museli bychom zajít hodně hluboko do historie, abychom zjistili, proč zrovna lípa plní tuto „funkci." Jisté je to, že pod lipami se konala nejrůznější shromáždění lidu, o lípy se sváděly boje s cizáckými utlačovateli, jak se ostatně můžeme dočíst v Jiráskových Psohlavcích nebo v Lucerně. Ve stínu lípy, dnes už více než 800 let staré, prý rád odpočíval (v Kamenici na Lipou) Jan Žižka z Trocnova, lípu miloval i Lešetínský kovář. Určitě ne náhodou se pro Čechy stal tento strom posvátným. Je krásný, voňavý, zdravý a užitečný. Krásu jeho košaté koruny lze jen těžko srovnávat s jinými stromy. Jeho vůně dokáže člověka omámit natolik, že se pod ním rád zastaví. Ne nadarmo se říká, že nejlepší je lipový med, o účincích čaje z lipového květu je snad zbytečné mluvit. A lipové dřevo? To slouží řezbářům k výrobě hraček, loutek, soch a reliéfů. Také názvy mnoha měst a obcí vyjadřují úctu k tomuto stromu – Česká Lípa, Lipová, Lipnice... Masově začala být lípa vysazována po vzniku naší republiky.

Také v Ledčicích jich roste několik: před školou je to Lípa Svatopluka Čecha a Lípa republiky, na zahradě školy Pohádková lípa H.CH.Andersena, před koloniálem Lípa roku 1969 a u Srbáku Lípa třetího tisíciletí. Další lípy ještě u nás přibudou. Podél vznikající naučné stezky k Řípu jich společně s javory, duby, babykami a ptáčnicemi bude celkem téměř tři sta.

Říká se, že do lípy nikdy neuhodí blesk. Popřejme tedy naší vesnici, nové cestě a jejím stromům aby byly stejné, jako národní strom – krásné, voňavé, zdravé a užitečné, a aby se jim blesky, které přinášejí zmar, vyhýbaly na sto honů.

Doufáme také, že všichni budeme k nové výsadbě ohleduplní. Máme totiž nedobré zkušenosti se „siláky" a „frajery", kteří rádi dokazují na slabých stromcích svou sílu a ničí tak to, co by mělo a mohlo zkrášlovat životní prostředí celým generacím.

Chvilka s akademickým malířem

Při své práci cestuje časem a má v popisu práce jej také „brzdit“. Přitom sestupuje do „hlubin“ obrazů, pod vrstvy nejrůznějších nánosů, aby dávným skvostům navrátil jejich původní krásu. Vypadá to, jako by nutil Fénixe vstávat z popela. Největší odměnou je mu uznání odborné veřejnosti i spontánní odezva běžných návštěvníků památek. Právě dokončil další práci – fresky v kostele svatého Václava v Ledčicích. Naším hostem je akademický malíř, Zdeněk Novotný.

Pro jaké druhy restaurování máte kredit?
Licence ministerstva kultury mi dává možnost restaurovat všechny barevné povrchové úpravy, to znamená, že mohu restaurovat závěsné obrazy na plátně i jiných podložkách (dřevěných a kovových deskách, lepenkách apod.), polychromované plastiky (dřevěné i kamenné) a nástěnné malby včetně sgrafita.
Vzpomínáte na svou první historickou památku, jíž jste restauroval?
První práce po ukončení školy byl restaurátorský průzkum nástěnných maleb na zámku v Milešově a hned druhá byla rekonstrukce slunečních hodin na vnější fasádě státního zámku Litomyšl.
Na jakou svou restaurátorskou práci jste obzvlášť hrdý; která se vám dostala pod kůži víc než ostatní?
Nejvíce mne uspokojila práce na závěsném obrazu s motivem ukřižování, který se nachází v kostele Sv. Jiljí v Třeboni. Byla to výzva již svým rozměrem. Je velký 4 krát 5 metrů a obsahoval také velké množství přemaleb. Obraz je již instalován a můžete jej vidět v Třeboni v nádherném kostele.
Obnovujete kulturní památky mnohdy zapsané do seznamu těch chráněných. Často se dostanete k dílům téměř zničeným. Co je na vaší práci obzvlášť lákavé?
Vždy velice rád dělám restaurátorské průzkumy omítkových vrstev uvnitř i vně objektů. Protože v případě, že něco naleznu, o čem nikdo předtím nevěděl, je to vždy objev. Podařilo se mi takto najít výjev Sv. Sebastiána z období 14.století ve Starém Sedle v západních Čechách.
Restaurátorství mi připadá jako takové tajemné a hodně složité puzzle. Může restaurátor zažít vzrušující pocit obrovského překvapení? Našel jste někdy něco skutečně netušeného, mimořádného?
Lákavý je vždy výsledek a každé restaurování hodně poškozené památky je vždy zároveň i výzvou. Při restaurování hodně znečištěných nebo přemalovaných obrazů člověk odkrývá detaily, které pomáhají určit datum jeho vzniku. Objeví i postavy, které jsou na obraze ztvárněny a do té doby je nebylo možné identifikovat.
Maeterlinck kdysi řekl, že kdo se zabývá včelami, má je raději než vosy, a kdo zkoumá vosy, nachází u nich přednosti, které nevidí u včel. Může umělec – malíř a restaurátor - pociťovat vůči některému výtvarnému slohu sympatii a vůči jinému averzi?
Restaurátor může pociťovat averzi vůči některým směrům a slohům, ale tato averze by ho neměla ovlivňovat při přístupu k jednotlivým dílům. Podstatou restaurování je poznání jednotlivých děl jak po stránce technologické, tak i estetické a přizpůsobení se tvorbě autora. Jakákoli averze by mohla zapříčinit nedokonalost restaurátorských zásahů, a tím i znehodnocení díla. Poznání a podřízení se rukopisu autora je vždy na předním místě práce restaurátora.
Jak říkáte, když dílo restaurujete, obnovujete, musíte před ním mít naprostou pokoru. Zatímco malovat sám za sebe můžete, jak chcete. Jaké jsou vaše mimopracovní aktivity?
Restaurování plně naplňuje můj čas a jako relaxaci mám spíše technické obory. Rád modelařím, seznamuji se architekturou. To je moje hobby.
Žijete vlastně stále na cestách. Nevadí vám to? A co fyzická zdatnost, bez té to ve vaší profesi nejde. Jak se udržujete?
Fyzickou zdatnost moc neudržuji a vzhledem k přibývajícím létům už je to znát. Na cestách bývám hodně od jara do podzimu. A v zimě jsem zalezlý v atelieru a tam dodělávám případné resty, nebo jen tak relaxuji a modelařím.
Existuje něco jako česká restaurátorská škola?
O české restaurátorské škole se dříve hodně hovořilo v souvislosti s profesorem Slánským a jeho žáky. V současné době je již restaurování díky propojení jednotlivých zemí komunikačními sítěmi v podstatě sjednocené. Až na malé regionální odchylky. I tak má česká restaurátorská škola v okolním světě díky svým historickým pramenům dobrý zvuk.
Můžete jen opravdu krátce říct, jak probíhá restaurování historické památky? Konkrétně třeba bočního oltáře v ledčickém kostele.

Před samotným restaurováním je nutné provést restaurátorský průzkum, který nám odhalí rozsah poškození, použité technologické postupy a materiály. Určí nám postupy pro rehabilitaci malířské a podkladové vrstvy a za spolupráce s pracovníky památkové péče tak můžeme tyto poznatky vyhodnotit, domluvit postup obnovy. Po těchto přípravných etapách následuje upevnění jak malířské, tak i podkladové vrstvy, vyčištění povrchu malby a sejmutí přemaleb, které se nevhodně projevovaly na estetickém vzhledu díla. Všechny defekty povrchu malby je nutné zatmelit tmelem stejného složení, jako je podklad malířské výzdoby oltáře – tj.vápenným tmelem a tyto defekty pak retušovat do podoby okolní malby. Malba je na závěr fixována, aby tímto byla ochráněna před příliš horlivými uklízeči.

Z těchto slov je zřejmé, že díky neodborným zásahům laiků může na uměleckých dílech dojít k nenávratným škodám. Zapomeňte proto na „oživování barev" svých obrazů rozkrojenou cibulí, omytím slivovicí, pivem či horkou vodou. Neužívejte ani leštěnku na nábytek. Svěřte své domácí poklady raději odborníkům. Třeba takovým, jako je Zdeněk Novotný.

Zrušené autobusy

Určitě nejednoho z nás nazlobilo, že tak frekventované a naplněné autobusové spoje do Roudnice, jako byl ten ranní „školní" ze vsi a další v 8,30 z „Cikánky", provozovatel ze dne na den bez jakékoliv předcházející diskuze nebo upozornění zrušil. Ledčický obecní úřad ihned zareagoval - byly vzneseny dotazy a urgence, ale zatím bez úspěchu. Změny prý jsou možné až od prosince. Uvidíme. Je přece paradoxní, že do Roudnice skoro „dohlédneme", ale dostat se tam, je asi tak jednoduché, jako bychom se o to pokoušeli někde na Sibiři.

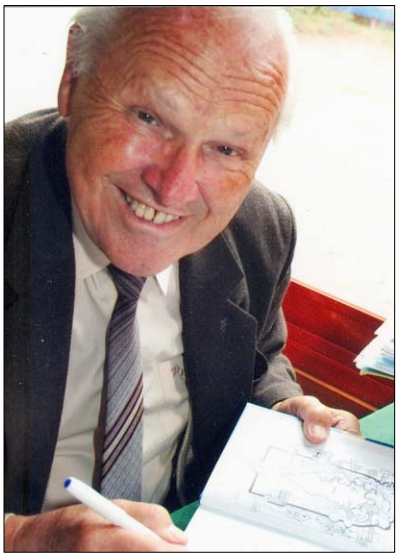
Poděkování

- panu Vinšovi, majiteli dopravní firmy za bezplatnou dopravu dětí do divadla v Lužci
- paní Marii Sirové čp. 52 za kávovar pro ZŠ
- panu V.Vovsovi, řediteli firmy Meva v Roudnici, za sponzorskou smlouvu pro ZŠ
- panu L. Michovskému za financování exkurzí školy a výletů dětí na ŠvP.
- panu Františku Košťálovi za cenné pamětnické informace a zapůjčení dobových fotografií
- panu Sirovému mladšímu a oběma Milanům Černým za práce spojené s úpravou hřiště na Cikánce
- manželům Tomáškovým za historickou kolébku
- paní učitelce Martině Sypecké za zprostředkování sponzorského daru (počítačů) od ČSOB
- paní Olze Srbové za knihy do knihovny
- paní Kušičkové z Prahy za finanční dar jednoho tisíce korun pro Ledčické novinky
- paní Evě Chmelové za sponzorství ZŠ
- panu Ing. Vladimíru Velímskému Csc., za zapůjčení obrazu rodového stavení, který namaloval jeho otec, učitel K.Velímský, dále za fotografie a pamětnická vyprávění
- paní Petře Hudečkové za zapůjčení dobových rodinných fotografií
- paní Kateřině Budkové za knihy a hračky do ŠD
- manželům Královým – Strojníkovým za cenné dobové snímky a dokumenty
- paní Libuši Kučerové za látky na aranžování výstav
- Gabriele Kovářové mladší za dekorativní předměty do mateřské školy
- paní Romaně Hofmanové za ušití barevných stuh na cvičení v MŠ
- slečně Lence Žákové za drobné hračky do MŠ
- panu Jiřímu Petrášovi za broušení a drobné opravy zahradnického nářadí
- paní Evě Veverkové za dýni do ŠD
- Pískovně Ledčice za sponzorství ŠvP.

Kulturní střípky

Autor: Miroslav Sígl

Filozofický slovník charakterizuje osobnost coby člověka, který vytváří významné hodnoty. Jako příklad uvádí vědce, objevitele, vynálezce, umělce a další lidi, kteří mimořádným způsobem přispěli k poznání a tvoření, ovlivnili svět svými myšlenkami a podíleli se na jeho kvalitativní proměně. Za osobnost je považován člověk, který je nositelem duševního a duchovního rozměru, vysokých morálních a odborných vlastností.

Knihu, v níž je uvedeno na 1800 osobností našeho regionu nazvanou **„Kdo byl a je kdo: Mělnicko, Kralupsko, Neratovicko**“ před nedávnem dokončil ledčický přítel a obdivovatel, obřístevský rodák, Miroslav Sígl. Své obdivuhodné encyklopedické dílo vytvořil ve velmi nelehké době, kdy se srovnával se ztrátou rodného domu při povodni, ale také se svými a manželčinými zdravotními problémy. Kniha má více než 10 tisíc údajů a dat. Obsahuje jména a životní osudy slavných osobností – spisovatelů, skladatelů, malířů, významných členů odboje, Sokola, ale i farářů, pedagogů, odborníků a představitelů různých povolání, kronikářů, starostů, herců, zpěváků, režisérů, sochařů, králů a královen, knížat a šlechticů, sportovců a dalších. Informuje přehledně o všech městech a vesnicích našeho regionu, o zdejších školách, prvních historických dokumentech a mnohém dalším.

Také Ledčice tu mají své místo. Autor napsal téměř o patnáctce zdejších osobností a některých místních zajímavostech, základních údajích o obci a jiném.

2. října jsme se v kralupském pečovatelském domě zúčastnili autogramiády M.Sígla. Zcela zaplněný sál obdivně naslouchal charizmatickému autorovu vystoupení. Hned na druhý den přišel na ledčický OÚ „mejlík“ následujícího znění:

„Udělali jste mi velkou radost svou účastí na včerejší besedě v Kralupech nad Vltavou, a proto Vám ještě jednou děkuji. Jaké bylo moje překvapení, když jsem mezi Vašimi dárečky nalezl vkusný porcelánový hrníček s nápisem U nás doma v Ledčicích (zapomněl jsem se zeptat na autora či spíše autorku) a moje srdce zaplesalo nad souborem kreseb Zdeňka Černého (co o něm vím?) s názvem Ledčice – 780 let založení obce.

Vaši krásnou vesničku pod Řípem jsem si zamiloval už dávno a můj vztah k ní se stále utužuje. Mějte se tam moc hezky, pozdravujte ledčické občany, vyřiďte jim, aby nepřestali pro svou obec pracovat a vést děti k tomu, aby ji rovněž milovaly, protože odtud je už krůček k tomu, aby si člověk zamiloval celou svoji vlast. Jedině tak můžeme být rovnocennou součástí naší Evropy, když budeme i nadále spolu svorni, když budeme přicházet s naším vkladem, a tím by měla být vzdělanost, láska k rodné zemi a chuť pro její rozvoj něco veřejného učinit.

Myslím, že Vaše vesnička je už nyní toho příkladem. Držím Vám palce ve všem Vašem budoucím konání a co nejsrdečněji zdravím. Váš Miroslav Sígl.“

Loni před vánocemi Miroslavu Síglovi vyšla knížka **„Co víme o smrti.“** A nebojte se, vůbec není morbidní. Dozvíte se v ní, jak se na smrt dívali přední filozofové, teologové, spisovatelé, básníci, výtvarní umělci, ale třeba také psychiatři a psychologové. Jsou zde uvedeny citáty, nápisy z náhrobků, úryvky ze snáře, přísloví o smrti, smuteční hudební skladby, lidové tradice, pověry a zvyklosti, zmínka je tu o pohřebištích, kostnicích, muzeích, svátcích zemřelých, o trestu smrti, sebevraždách, ale i básně a texty písní. Jsou zde kapitoly o Bibli, starověkých i středověkých kulturách a mnohé další. Najdete tady i humor a vtipy. Je dobré to vědět, neboť smrt k životu patří. Obě uvedené knihy, stejně jako další **„Osobnosti a osudy obce Obříství“** a básnickou sbírku **„Ach, kdyby...“** najdete v ledčické knihovně.

Dušičky

Co nevidět budeme i u nás na ledčickém hřbitově zapalovat svíčky na hrobech a pokládat sem věnce, abychom v tichu vzpomněli na své zemřelé příbuzné a přátele a uctili jejich památku. Velmi obšírně už jsme v Novinkách o tomto svátku psali. Dnes si jej připomeneme trochu rozvernými verši Jana Nerudy, který v závěru své básně jakoby popisoval současné dění v Čechách. Inu, Čechové se zkrátka nikdy moc neměnili. Bohužel.

Kýs přišel cizinec v náš český kraj
a rozhlédnuv se, stanul udiven.
„Co to tu veselý je za mumraj
toť věru došel jsem ve šťastný den:
zde každé oko plno bujné chutě
a v celém kraji jako na redutě!
Stožárů pyšných kolem celý les
a sláva – sláva! hřmí to odevšud
kam pohlédneš, vstříc víří hlasný ples,
zní klarinet a chlípný chechot dud,
a housle sviští, kolovraty zní,
že šumem klokotným až hlava brní.
Hej, příteli, jaký to máte hod?
Vždyť samý fábor jste a samý květ!
Či srazili jste nepřítele k zemi,
že radost bouřnými vře peřejemi?“

„Ach ne – toť pohřeb, co zde vidí pán!
Zvyk staročeský takto vede nás,
že sotva mrtvý do truhly je dán
a sotva dozní nad ním animas,
my hopky ze hřbitova do hospody
na taneček a roselečné hody!“
„A na čí tryznu jsem to přišel sem?“
Ach, český národ vznes se v říši duh!
Však trpěl dlouho – buď mu lehká zem“
„Jak? Český národ? A co vy, probůh?!“
„My, synové, juchjuch! Vždyť zříš, že dbáme
a jak jen můžeme, národ svůj pohřbíváme!“

Zpět k pramenům

Jak známo, prýští v jednom cípu naší obce z vyzděné studánky potok Čepel, dříve jmenovaný Cipla, na některých mapách i Cipelka. Toto slovo znamená ve staročeštině tolik, co žíla, tepna. Potok býval někdy zván i Řipel nebo Řipský potok. Nejrozšířenější je ale označení Čepel z německého Zipiel. O Čepeli se u nás vypráví jedna pověst. Ve studánce prý na prameni leží mohutný balvan. Kdyby se však kámen nějakým způsobem uvolnil, vyvalilo by se tolik vody, že by zaplavila celý kraj až k Řípu. Podrobně jsme už o potoku psali, a dokonce jsme vyvolali rozsáhlé diskuze, což nás velmi potěšilo, neboť z toho vyplývá, že Ledčické novinky čtete.

V druhém čísle letošního Vraňanského zpravodaje jeho editor, Václav Uher, píše:“

„Dnešní povídání bude o jednom z pramenů potoka Čepel, který má několik pramenů, oficiálně uznaný pramen Čepele je však v Ledčicích u jednoho z rybníků v obci.

A právě jeden z jeho přítoků, označený na mapě jako Věšínská strouha, pramení na nejzápadnějším místě katastru obce Mlčechvosty, který vybíhá daleko od obce Mlčechvosty a skoro už dosahuje obce Ledčice. Občané Mlčechvost určitě budou vědět, co to byla horní a dolní škarechovská cesta do Ledčic. Pokud se vydáme tou dolní, která vede z Mlčechvost sleduje červeně značenou turistickou trasu, která ovšem asi po 500-600 metrech od obce zahýbá ostře vpravo k obci Jeviněves. Pokračuje se dále po polní cestě západním směrem až k místu, kde od naší cesty vlevo odbočuje cesta přes pole do Nové Vsi. My jdeme dále mírně vpravo do kopce, stará cesta ovšem pokračovala rovně, dnes je zcela neprůchodná a zarostlá náletovými dřevinami. Až dosáhneme náhorní planiny cesta se dělí, vpravo po pláních směrem k Jeviněvsi, k prameni se však dáme cestou vlevo. Po levé ruce k nám úvozem přijde původní dolní škarechovská cesta. Teď následuje krátký úsek v otevřené krajině, jsme mimo jiné na zbytcích dna třetihorního jezera. Cesta pak začne mírně klesat a po průchodu topolových větrolamem se vlevo objeví proláklina s potokem. Podle pole asi 100 m od cesty dojdeme k prameni. Je to louže, odkud voda odtéká stružkou a u polní cesty se ztrácí v zemi. objevuje se až za polní cestou vedoucí z obce Ledčice do Jeviněvse a první větší zdrž vody z tohoto pramene je rybník pod obcí Ledčice vpravo při silnici z Ledčic do Černoučku. Tolik k jednomu z pramenů potoka Čepel, který se ovšem nevlévá do Labe, jak by se předpokládalo, ale vlévá se do řeky Ohře u Doksan.“

Uvidíme Ďáblovu bibli?

Jak jistě všichni víte, je dnes v Praze k vidění vzácná Ďáblova bible, přesněji Codex gigas odvezená z Čech do Švédska jako válečná kořist před téměř 360 lety. Tato kniha láká svým obsahem i podobou. Váží 75 kilogramů, dřevěné desky měří 900 krát 505 milimetrů. Ve středověku byla přirovnávána k jednomu z divů světa. Vše nasvědčuje tomu, že je to celoživotní dílo jediného autora fascinující souladem písma, iniciál, kompozicí i vyobrazeními. Kniha je psána latinsky a obsahuje Starý a Nový zákon, zpovědní zrcadlo, přepis Kosmovy kroniky, různé zaklínací formule, kalendář a nekrolog.

Podle legendy ji za jedinou noc v Podlažickém klášteře u Chrudimi před osmi sty lety napsal s pomocí ďábla jakýsi mnich, kající se z těžkého hříchu. Bible bude v Národní knihovně vystavena do 6. ledna 2008. Zájem o její prohlídku je obrovský, srovnatelný jen s výstavou korunovačních klenotů. Najde-li se v Ledčicích dostatek zájemců, lze vstupenky rezervovat a zajistit společný zájezd do Prahy.

Vzpomínka na vinobraní

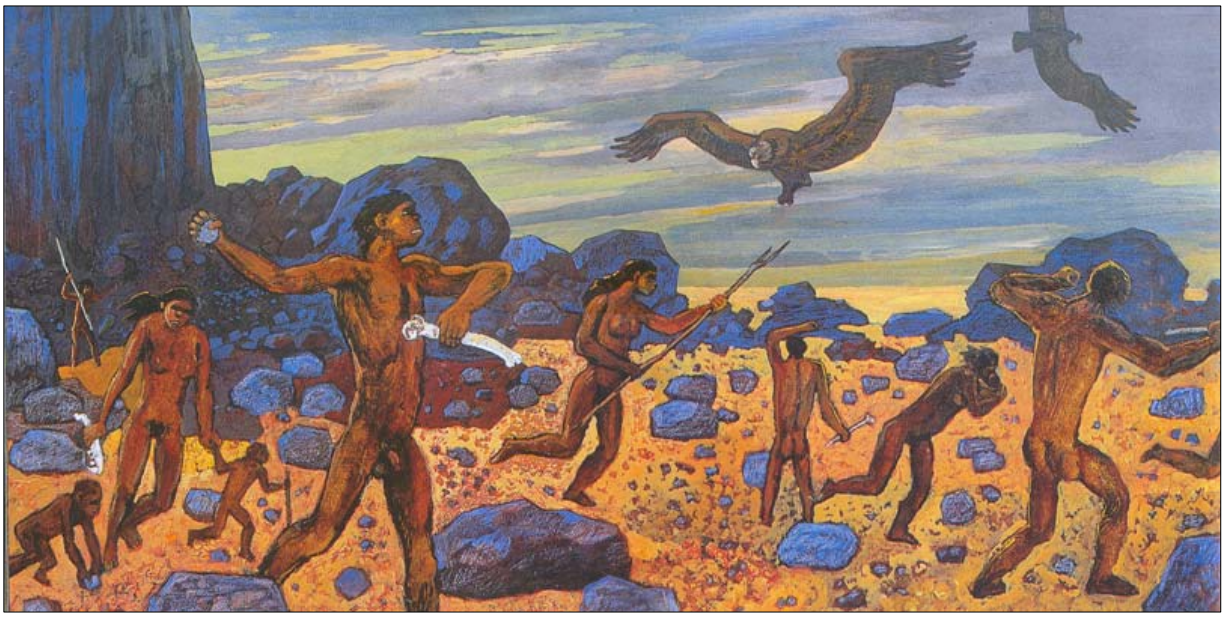
Mělnické vinobraní před nedávnem skončilo, ale my si jej dnes připomeneme na historických snímcích ze 13. října roku 1911. Tehdy čítal lobkowiczský viniční majetek 75 hektarů a byl největší v celém tehdejším mocnářství stejně, jako raritní vinné sklepy. Slavnost tehdy probíhala velkoryse. Byla plná alegorických vozů, krásných a bohatých barevných kostýmů a složité výpravy. Však se podívejte:

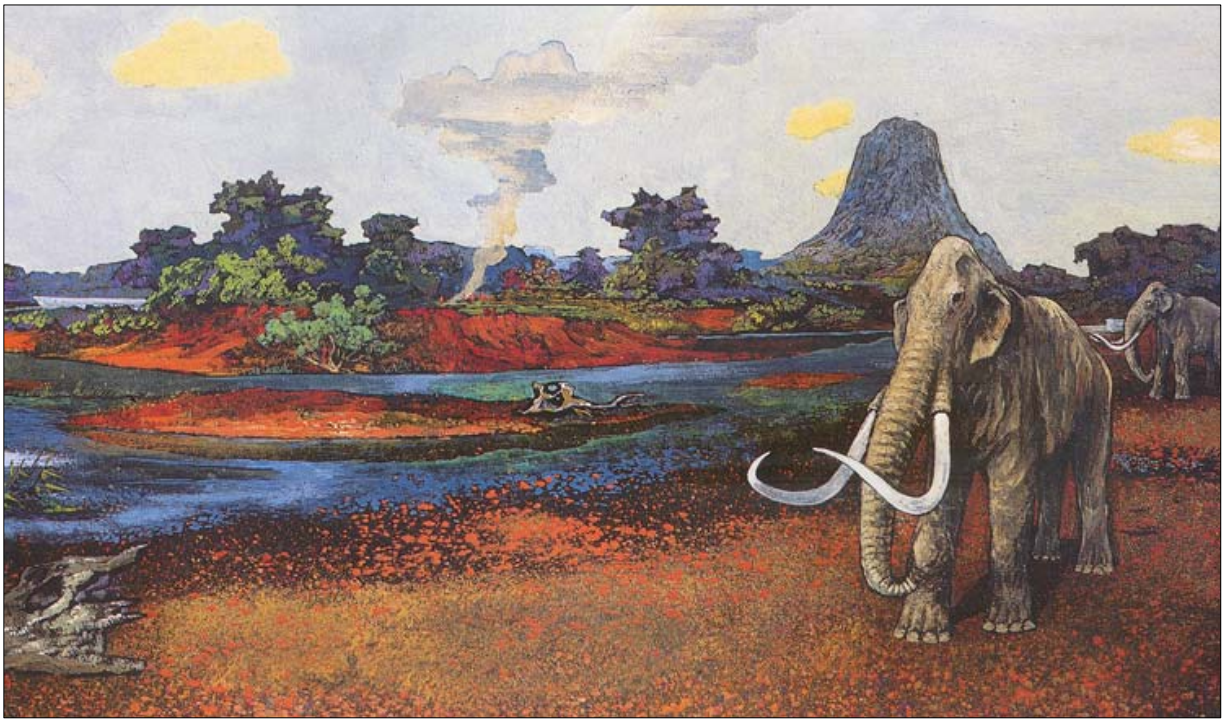
Ledčice v pravěku na obrazech Jiřího Mikuly

Ve výpravné knize naplněné více než stovkou barevných obrazů doplněných vlastními komentáři autora, který v šedesátých letech propadl archeologické vášni, máme možnost nahlédnout do pravěku Podřipska. Autor své studie a poznatky výtvarně zpracoval, a tak vzniklo i několik originálních pohledů na místa, kde dnes leží naše vesnice. V textu publikace J. Mikulka říká: *„Naše civilizace vděčí za mnohé principy a myšlenky pravěku. Je to proto, že jsme potomky evoluce, kdy se prosadili nejúspěšnější z našich předků, kteří strávili až sedm miliónů roků své existence v prostředí hominidních houfů a společnosti lovců a sběračů... Ačkoliv dnes žijeme daleko složitěji, v podstatě jsme stejní jako oni.“*

Možná, že by tato kniha, plná barevných obrázků s menším prostorem pro text, mohla být vhodným dárkem pro ledčické děti. Kniha je k dostání za 100 korun v Městské knihovně v Roudnici nad Labem.

Tlupa Paleantropů Homo erectus napadená orlosupy u zaniklého Podřipského jezera v době meziledové před 1 000 000 let.

Pravěká Vltava s Řípem a praslony na sklonku první doby meziledové před 950 000 lety.

POHLED DO HISTORIE

170. výročí narození Bedřicha Nedomy

Na Podřipsku, vzdálen ruchu světa, působil na evangelických církevních školách po několik pokolení rod Nedomů, ve kterém často přecházelo učitelství z otce na syna. Také Josefu Nedomovi, který se v roce 1833 oženil s dcerou evangelického učitele z Chleb u Nymburka, byly Ledčice silným poutem a pracovním působištěm. Zde se manželům
20. 8. 1837 ve staré evangelické škole v čp. 75 narodil syn Bedřich a později i další, Vilém. Pan učitel Nedoma se však dlouhého věku nedožil. Hlodala v něm nemoc tolika tehdejších kantorů, souchotiny, která ho ve věku 32 let zkosila. Bedřich tak v roce 1842 jako pětiletý osiřel. Téhož roku byla v dražbě prodána i stará církevní škola, a tak matka zakoupila maličký domek čp. 79, kam se se syny přestěhovala. Na opuštěnou rodinu přišla krušná léta. Jediným zdrojem obživy byl kousek pole a přivydělávání šitím a vyšíváním. Za dva roky zemřel i bratr Vilém. Tehdy už Bedřich začal chodit do nové evangelické školy, kde projevoval mimořádné nadání. Matka ho proto později poslala do Prahy. Zde mu byt a pomoc poskytl tehdy proslulý pedagog Štěpán Bačkora. Bedřich výtečně absolvoval tzv. Budečskou Amerlingovu školu a v roce 1850 byl zapsán na c. k. reálku, kterou vystudoval s vyznamenáním. Na prázdniny mladý student dojížděl dostavníkem do rodných Ledčic, odkud přinášel svému profesoru, K. V. Zapovi, různé náčrtky a kresby z okolí Řípu, z nichž mnohé pak byly zveřejňovány v časopise Zlatý klas a v různých vlastivědných a historických publikacích. Po středoškolských studiích absolvoval vysoké učení technické ve Vídni. Svoji technickou praxi vykonal u firmy Ruston & Co. v Libni, později pracoval v První uherské továrně v Pešti. Možnost plného rozmachu svých tvůrčích sil a uplatnění technické tvořivosti pak Nedoma našel v První českomoravské továrně strojní, dnešní ČKD, jako odborník pro konstrukci cukrovarů, které v té době nadějně vzkvétaly. Ing. Bedřich Nedoma strávil poslední léta zaslouženého od-počinku u své provdané dcery v Novém Městě nad Metují, kde též roku 1919 (20. 6.) ve vysokém věku zemřel. Dodnes dochované doklady technické činnosti i práce malířské nepochybně svědčí o jeho technickém nadání, výtvarném talentu, všestrannosti a veliké píli. Zajímavé je, že uměleckým pokračovatelem rodu Nedomů nebyl Bedřichův syn Antonín, ale až jeho vnuk František. Ten však zemřel v pouhých 29 letech těsně před svou svatbou, kdy se měl oženit s jistou dívkou z Cítova. František byl skutečně talentovaným malířem. Dodnes je v rodině uchováváno několik obrazů a jeho skicář, ve kterém zachytil několik událostí ze svého vojenského života, dojmy z návštěv divadelních představení, portréty příbuzných a přátel, přírodní momenty či dokonce velikou povodeň v Praze roku 1890. Díky němu se dnes můžeme podívat do tváře jeho matky Julie a otce Antonína, jenž jako čtyřicetiletý sepsal poutavou kroniku svého rodu, „Memoiry“, v níž projevil nejen velký smysl pro humor, ale i své veliké a nefalšované vlastenectví. Ve skicáři spatříme také Františkova bratra Bedřicha, dědečkova jmenovce, pozdějšího vraňanského statkáře, který jednu dobu dokonce starostoval na Mělníku, byl spolufinančníkem a zakladatelem dnes už neexistující, ale kdysi velmi krásné Býkevské aleje i mecenášem některých významných regionálních staveb. František Nedoma namaloval také svého dalšího bratra Antonína, právníka, který se nikdy neoženil a zemřel velmi mlád. Třetí bratr, jehož portrét ve skicáři nalezneme hned několikrát, Ladislav, rodinou zvaný Slávek, odešel brzy do Ameriky. V Detroitu se stal ředitelem firmy General Motors. Zajímavé je, že stejně, jako dva z jeho bratrů, zůstal svobodný a dožil se také poměrně nízkého věku. Podle jeho posledního přání byla urna s popelem zaslána z Ameriky do Čech. A tak dnes všichni členové Nedomova rodu spočívají v rodinné hrobce na ledčickém evangelickém hřbitově.

Počátkem září přišel z Vídně internetovou poštou na ledčický obecní úřad následující text: *„Sestavuji rodokmen pro mé syny, aby jednou věděli, odkud pochází jejich matka a kde jsou také jejich kořeny. Předem děkuji za veškeré informace, které mi můžete poskytnout.“*

A tak od nás paní Miksche, autorka dopisu, dostala všechny materiály o rodu Nedomů v Ledčicích, které jsme měli k dispozici, poslali jsme ale také několik čísel místního zpravodaje, pohlednice a dobové fotografie. Odměnou nám byl srdečný děkovný dopis, z něhož vyjímáme: *„Bedřich Nedoma byl otec mojí babičky Jitky Nedomové ... Zvláště mě zaujal deník Antonína Nedomy, který jste mi poslali. Moji autobiografickou knihu teď velmi ráda doplním o získané informace... Příští léto určitě naplánuji cestu do Ledčic, na kterou se už teď těším. Posílám několik fotografií pokračovatelů rodu Nedomů. Zdravím z Vídně, Erika Miksche.“*

T.G.M. a Ledčice

Celá naše vlast si 15. září připomněla 70. výročí úmrtí prvního československého prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka. Poprvé tuto funkci přijal 18.10.1918, opětně pak v letech 1920, 1927 a 1934. Nová ČSR s jeho jménem byla neodmyslitelně spjata. Narodil se 7.3.1850 v Hodoníně, vyučil se nejprve kovářem a teprve později studoval v Brně a ve Vídni. Pracoval od svých 32 let jako profesor na univerzitě v Praze. Měl velký smysl pro spravedlnost a pravdivé řešení problémů (Rukopisy, Hilsnerova aféra...). Za to si často vysloužil nepochopení. Ale přesto byl většinou národa milován. Jeho pohřeb v září 1937 se stal velkou národní manifestací. Je pochován v prostém hrobě v Lánech.

T.G. Masaryk měl vztah i k naší vesnici, nebo lépe řečeno k některým jejím rodákům. Zúčastnil se na příklad pohřbu svého dlouholetého spolupracovníka Ludvíka Bohumila Kašpara, evangelického kazatele, spisovatele a hudebníka, narozeného 7.5.1837 v Ledčicích. Obšírně jsme o něm psali v Ledčických novinkách. Stejně jako o superintendantovi evangelické církve Ferdinandu Císaři, taktéž ledčickém rodákovi, který byl Masarykovým osobním přítelem a přivedl ho do řad členů evangelické církve. Jejich mnohá setkání a mnohdy veselé historky jste si v Novinkách také už přečetli. Dodám jen, že smrt svého přítele (14.6.1932) T.G. Masaryk nesl velmi těžce a často na něj vzpomínal.

V roce 1919 byla před budovou školy zasazena „Lípa T.G.M.“ Místní žákyně Jiřina Vondráčková tehdy přednesla svoji báseň „V den Svobody“:

Já jsem ještě malá Češka,
ale přece dobře vím,
kdy tatíčka Masaryka
milý obraz ozdobím.
Dnes mu nesu bílou růži
za sestřičku Svobodu,
že ji přived z bojů domů
přes hory a přes vodu.

Dám červenou růžičku,
pro naši vlast – matičku,
že my všichni malé máme
místo pro ni v srdíčku.
Že jsem ještě malička,
říkává mi matička.
Ale přec své Čechy milé
nedám, ani tatíčka!

Dnes už ona lípa před školou není. V rámci výstavby odpadní jímky v těchto místech jí byly poraněny kořeny, takže uschla a musela být pokácena. Onen septik nakonec pro svou nefunkčnost byl zavezen!

Rybití – ani tam to není špatný...

Když už ne jinak, tak název malého městečka známe z populární písničky. Připomeňme si ale také, že tu stojí rodný dům označený pamětní deskou a poblíž i pomník věnovaný bratrancům Františkovi (1799 – 1844) a Václavu (1796-1846) Veverkovým.

Tady, v bývalé konírně před 180 lety (1827), sestrojili a mnohokrát zkoušeli a předělávali vynález vynálezů, který nazvali „ruchadlo“. Tato novinka si brzy našla cestu i k nám na Podřipsko, kde velmi usnadňovala orbu zdejších polí. Přesto se první železné pluhy zvané sakováky do Čech povětšinou dovážely z Lipska, kde byly od r. 1854 vyráběny ve velkém. Avšak 1. února roku 1885 vzniká v Roudnici nad Labem firma Jana Pracnera

a Rudolfa Bächera, která se svými 15 dělníky začala ručně vyrábět první české pluhy. Pracovali s nimi i zemědělci v Ledčicích.V roce 1890 nastává velký rozvoj teď už skutečné továrny. Rudolf Bächer se osamostatnil a dal své firmě také jméno. Bächerův podnik se hned v následujícím roce zúčastnil jubilejní výstavy v Praze, kde se svými výrobky seznámil hlavně cizinu. Veškeré finance majitel vkládá do výroby, nakupuje obráběcí stroje, zaměstnává 150 dělníků, staví ocelárnu a vlečnou dráhu k nádraží v Hracholuskách. V roce 1910 v továrně pracuje 357 lidí, v roce 1915 už více než 600.

Jako člověk by R. Bächer mužem vpravdě dokonalým – skromným, čestným, českým vlastencem, milujícím umění a literaturu. Z němčiny dokonce přeložil dvě básnická díla. Byl členem Sokola, spolku Řip, ale pracoval také v roudnickém obecním zastupitelstvu. Často pohotově a nezištně pomáhal. Svým dělníkům bezúročně půjčoval na výstavbu domků, potřebným při sbírkách dával více, než celé město. Roudnickému malíři Otakaru Nejedlému, který při své studijní cestě do Indie zůstal naprosto bez prostředků, telegraficky poslal peníze na zpáteční cestu do vlasti. Když Rudolf Bächer 22.2.1915 jako 59 letý předčasně zemřel, zdědili jeho synové Jiří, Karel a Pavel největší speciální pluhárnu v Evropě dodávající pluhy do všech dílů světa. V roce 1923 zdejších 1300 dělníků dohotovilo miliónty pluh. Továrna tenkrát sestávala z pluhárny, ocelárny, slévárny, šroubárny a válcovny. 93% výrobků putovalo za hranice. Mimo pluhy o jedné a více radlicích Bächerova kovárna vyráběla kypřiče půdy, kultivátory, plecí stroje, protahovadla brázd, viniční pluhy, brány, válce, vyorávače a další orné stroje všeho druhu.

Nezbývá než si povzdechnout, kdeže ty loňské sněhy jsou. Z dřívější slávy roudnické firmy (pozdějšího Agrozetu) nezbylo téměř nic.

Před 660 lety byl korunován Karel IV.

Královská korunovace se jako jeden z nejvýznamnějších obřadů té doby řídila přesnými pravidly. Karel sám všechno důkladně sepsal do Korunovačního řádu. Slavnosti začaly již den před vlastní korunovací několika obřady. Měly připomenout slavnou minulost Přemyslovského rodu. Příští český král provázen mnoha hodnostáři se odebral na Vyšehrad, kde obul lýčené střevíce, které prý nosil Přemysl Oráč a přes levé rameno si přehodil prostou rolnickou mošnu. Poté usedl na bělouše a v čele slavnostního průvodu odjel k podvečerním modlitbám. Časně ráno, 2. září 1347, krále probudil arcibiskup Arnošt z Pardubic a pokropil ho svěcenou vodou. Zazněly zvony a Karel v nádherném rouchu odkráčel s doprovodem do chrámu. Královská koruna, žezlo, jablko a meč byly neseny za ním.

U oltáře složil slib plnění vladařských povinností. Arcibiskup mu posvátným olejem symbolicky potřel hlavu, hruď, ramena a paže. Krále oblékli do hermelínového pláště, předali mu prsten a opásali vysvěceným mečem, poté dostal žezlo a zlaté jablko. Vyvrcholením obřadu bylo, když Arnošt z Pardubic vložil úplně novou svatováclavskou korunu na Karlovu hlavu. A tak se Karel IV. stal českým králem. Jistě vás bude zajímat, že koruna váží 2,5 kg, zdobí ji 94 drahokamů a 20 perel. Nejtěžším drahokamem je safír, který váží 66 gramů a je třetím největším na světě. Křížové oblouky na vrcholu koruny byly původně součástí opasku Karlovy první ženy, Blanky z Valois. Safírový křížek zde umístěný prý ukrývá trn z Kristovy „koruny“. Možná si to moc často neuvědomujeme, ale koruna českých králů je skutečný unikát. Není na světě mnoho zemí, které by tak starý klenot vůbec měly. A ta naše je navíc podle odborníků nejkrásnější svého druhu na světě.

Lužická cesta a Ledčice

(Ing. Otakar Špecinger)

Děkujeme tímto srdečně panu inženýru Špecingerovi, že na nás nezapomíná a poskytuje nám naprosto nezištně své hodnotné práce plné zajímavých informací. K dnešnímu pojednání nám připsal: *„Posílám článek pro vaše tak dobře a nadšeně připravované „Novinky“. Snad se vám hodí.“*

Nelze pochybovat o tom, že dopravní sítě se už od pradávna stávaly jedním z nejdůležitějších prvků celkového dějinného vývoje. Jejich vznik souvisel s utvářením panovnických držav - a prapůvodní stezky, pozdější cesty a nakonec i dálkové silnice sloužily především vojenským účelům - a potom samozřejmě obchodu.

V Čechách vycházely hlavní cesty (původně tzv. zemské stezky) hvězdicovitě z Prahy - a to skutečně do všech stran. Největší frekventovanost přitom, spolu se západo-východním směrem, měla severojižní trasa, vedoucí od Baltu až do Podunají. V úseku od Prahy ke hranicím byla zvána Lužickou cestou, ovšem tímto názvem bylo v průběhu historie označováno několik směrů – jednak boleslavsko-frýdlantská, dále mělnicko-rumburská a konečně roudnicko-rumburská

komunikace, která nás zajímá nejvíce. Procházela totiž od pražského Hradu přes Tursko a kralupské Mikovice (kde odbočovala tzv. Chlumecká cesta k Budyni a Drážďanům) na Uhy, Chržín a Sazenou (křižovatka silnice z Polabí k Budyni) – a katastrem Ledčic směřovala kolem Řípu do Roudnice nad Labem a dál.

Je zajímavé, že většina dřívějších historiků tuto dnes nespornou hlavní variantu Lužické cesty neuvádí. Upadla zřejmě v zapomenutí – a to právě vinou chlumecké cesty, se kterou vedla až do Mikovic společně – a na níž po třicetileté válce byl v provozu tzv. saský poštovní kurz od Prahy k Drážďanům. Ten představoval mimořádně důležitou komunikaci se značným dopravním ruchem, kdežto frekventovanost roudnického směru se v oněch dobách přece jenom relativně snížila.

Avšak od doslova pradávných dob až do třicetileté války byla Lužická cesta právě ve svém zdejším, tedy také ledčickém směru a úseku, mimořádně důležitou a rušnou dálkovou komunikací. Svědčí o tom ostatně i skutečnost, že roku 1338 byl v Roudnici nad Labem právě na této trase dokončen a do provozu uveden třetí kamenný říční most u nás (po Praze a Písku), zatímco další, tj. litoměřické přemostění se zrodilo teprve roku 1452.

Roudnický most sloužil až do třicetileté války, kdy jej zničili Švédové – a nahradil jej potom namísto dávného brodu velký přívoz. Lužická cesta ve svém podřipském utváření pak tu zůstávala samozřejmě i nadále, avšak ruchem i významem ji už předbíhaly její východnější jmenovkyně, vedoucí přes Mělník či Mladou Boleslav, jak už výše napovězeno. Tím se ze zdejší krajiny vytratil i název – a podřipská trasa Lužické cesty upadla v zapomenutí.

Tím větší zásluhu lze ovšem spatřovat v tom, že je dnes znovu připomínána a dokonce i novodobými formami vhodně obnovována. Neboť tak jako prosluly v minulých dobách svým osobitým životem různé hrady či zámky, tak jako rádi čteme o historii svých obcí a měst, tak také někdejší hlavní cesty nám mohou poskytnout mnoho zajímavého a poučného ze své předlouhé historie, která nikdy neustrnula, avšak vždycky se vyznačovala nevšední pestrostí a dramatičností.

Bude k tomu ovšem nutno propátrat archivy a kroniky – a zabývat se minulostí z poněkud netradičních, nových hledisek. Avšak výsledky dozajista budou za takovouto námahu stát. Vždyť dnes se například domníváme, že Lužická cesta vedla pouze západní částí ledčického katastru; avšak protože takovéto komunikace v průběhu tisícileté historie měnily občas některé své úseky, není ani vyloučeno, že cesta procházela i přímo obcí ve směru Černoučku, Ctiněvsi a Krabčic.

Avšak zároveň lze cílevědomým bádáním zjistit řadu událostí, ke kterým na cestě došlo – anebo se dozvědět o význačných osobnostech, které tudy prošly anebo projely, aniž by nás to zatím mohlo vůbec napadnout. Vždyť už daleko před husitskými válkami jezdívali po zdejší Lužické cestě do Roudnice nad Labem, jakožto svého letního sídla, pražští biskupové a arcibiskupové – spolu se svými hosty a v početných průvodech. A později další význační velmožové – až po roudnické Lobkowicze. Ale od pradávných dob tudy pochodovala také nespočetná vojska – při saských vpádech, za husitských dob s přetěžkými vozy – anebo během první poloviny 17. století v podobě nekonečných jízdních útvarů, doprovázených dalšími oddíly, což i dál pokračovalo.

V klidnějších dobách sloužila ovšem Lužická cesta hlavně obchodníkům s nejrůznějším zbožím, naloženým na soumarech a později na vozech. Nechceme příliš připomínat doby např. knížete Boleslava II., kdy tudy byly hnány tisíce zajatců z válek s pobaltskými Slovany, určených pro proslulý pražský trh s otroky. Ale uveďme si především renesanční 16. století s ozbrojenými kupeckými karavanami, které do hlavního města království přivážely vzácné látky, drahé lovecké zbraně, hedvábné punčochy, saténové košile, slanečky či dokonce ústřice, ale i drahá koření či jiné vzácnosti. Kromě nich ovšem projížděli zdejší krajinou občas i osamělí jezdečtí poslové – anebo na začátku 17. věku jacísi první „turisté“ – s magnetickou střelkou v ruce a se sluhou, který šel pěšky a tlačil před sebou proprietami naložený trakař!

Až mnohem později, když se v 19. století obchodování definitivně oddělilo od dopravy, ztratila zdejší cesta svou bizarní pestrost; avšak i nadále sloužila formanům s těžkými povozy, které odtud vytlačila teprve železnice. To už se ovšem někdejší široká, blátivá a jen kamením či proutěnými hatěmi vyztužovaná trasa změnila na štětovanou silnici s příkopy a stromořadím, ze které ve třicátých letech 20. století byla konečně zbudována, samozřejmě v upravených směrech, tehdejší asfaltovaná automobilová státní silnice, jejíž dávná dálková funkce se v podstatě rozplynula i ve spoustě zlepšujících se místních cest.

Svědectví a pozůstatků této předlouhé a bohaté historie Lužické cesty se ovšem uchovalo poměrně velmi málo. Víme například podrobnosti o početné gardě tzv. zimního krále Fridricha Falckého, která spolu s malebným doprovodem všelijakých zásobovačů a markytánek prošla Ledčicemi roku 1620 směrem ku Praze. Avšak v jiných případech se musíme odvolávat třeba jenom na archeologii – nebo bude nutné si pomáhat pouze vlastní představivostí, když půjde o působnost ledčických krčmářů anebo produkce kejklířů, které na zdejší náves přivedla právě Lužická cesta...

Avšak v každém případě veškerá takováto činnost, v čele s obnovou staré přímé cesty od obce k Řípu, se stane krásným a hodnotným příspěvkem Ledčic k symbolické obnově donedávna opomíjené, avšak velké a zcela nevšední historické památky, jakou představuje právě Lužické cesta!

Vydává Obecní úřad Ledčice, reg.č. MR ČR E 106 84, text: Ivana Plicková, tisk: Eva Kučerová, Iveta Škarohlídová